

Gotlands
Ornitologiska Förening

ÖVERKLAGAN

Datum Dnr
2011.10.10 M 718-11

Svea hovrätt
Mark- och
miljööverdomstolen

Adress:
Mark- och miljödomstolen
Nacka tingsrätt
131 52 Nacka strand

Överklagan av Mark- och miljödomstolens dom (M 718-11) om att tillåta uppförande av gruppstation av vindkraft på Mästermyr i Gotlands kommun

---

ÖVERKLAGAD DOM

GOF överklagar härmed mark- och miljödomstolens vid Nacka tingsrätt dom M718-11 daterat 2011-09-23 angående Länsstyrelsens i Gotlands län beslut den 21 december 2010 i ärende nummer 551-4006-09, att tillåta Vattenfall Vindkraft Sverige AB att uppföra gruppstation för vindkraft.

SKÄL FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

GOF menar att ärendet uppfyller kriterierna för att överklagandet ska meddelas prövningstillstånd.

- Det finns starka skäl för att betvivla riktigheten i domen.
- Domen skiljer från andra domar i liknande ärende.
- Domen baseras på felaktiga grunder samt godkänner uppenbara brister och bortser från oacceptabla inslag såsom jämförhållanden.

YRKANDEN/ÄNDRING AV DOM

- GOF yrkar att domen ska ändras så att tillståndet för etablering av vindkraftspark upphävs.
- GOF yrkar som andra alternativ att domen ändras så att inga verk tillåts inom 3 km från boplatser för kungsörn, havsörn och röd glada samt att tillståndet villkoras med att verken stängs av under för fågellivet särskilt känsliga perioder liksom att studier av fågellivet och fladdermusfaunan genomförs under minst tre år innan anläggningen uppförs och minst lika lång period efter att anläggningen tagits i drift.
- GOF yrkar som tredje alternativ att domen ändras så att inga verk tillåts inom 2 km från boplatser för kungsörn, havsörn och röd glada.

GOF motsätter sig verkställighet.

SKÄL FÖR ÄNDRING AV DOM

Domslutet riskerar att påverka fågelfaunan på ett oacceptabelt sätt vilket också strider mot förordningar, direktiv och miljömål. Domen bedömning av påverkan baseras på felaktigt underlag. Domen skiljer från andra domar i liknande ärenden och medför därigenom svårigheter och osäkerhet i rättstillämpningen i liknande ärenden. GOF hävdar att det finns flera delar som är felaktigt behandlade i domen, genom att riktigheten är ytterst tveksam samt att viktiga delar inte har beaktats.

Följande punkter utvecklas härefter i egna stycken:

1. Domen skiljer från andra domar
2. Jämförhållanden
3. Bristande miljökonsekvensbeskrivning
4. Domen saknar nödvändiga villkor
5. Felaktig bedömning av påverkan
6. Avsaknad av hänsyn till andra mål och bestämmelser

1. DOMEN SKILJER FRÅN ANDRA DOMAR (se även under 4. *Domen saknar villkor*)

I våras beslutade mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt i M 3243-10, att sex verk i en större vindkraftspark i Hjuleberg i Halland inte får byggas av hänsyn till att området är en av Hallands viktigaste övervintringsplatser för örnar (bilaga 1). Vattenfall AB överklagade till mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljööverdomstolen beslutar i M 6010-11 den 2011-09-23 (bilaga 2) att den inte meddelar prövningstillstånd i detta ärende och fastställer därmed mark- och miljödomstolens dom.

I den fastställda domen uppges artskyddsförordningen som skäl för domslutet. Mark- och miljödomstolen skriver i domen (bilaga 1, sid 13):

"Angivna förbud gäller således kontra örnarna vid avsiktligt handlande. Det kan möjligen ifrågasättas om inte etablering av en anläggning som i någon omfattning ofrånkomligt kommer att leda till störningar och även dödande av fridlysta djur innefattar avsiktligt handlande. I sådana fall skulle fordras dispens enligt artskyddsförordningens bestämmelser, som som skulle vara svårt att motivera.

Sannolikt skulle det leda för långt att beteckna etablering av vindkraft som sådant avsiktligt handlande som utlöser förbuden enligt artskyddsförordningen. Emellertid måste andemeningen i artskyddsförordningen beaktas och gäller att det inte är visat annat än att vindkraftverk 1–6 med avsedd placering kan komma att förorsaka påtaglig skada för de fridlysta fåglarna och påverka deras bevarandestatus i ogynnsam riktning. Vid sådana förhållanden och ovan angivna bedömningar delar Mark- och miljödomstolen Miljöprövningsdelegationens bedömning att dessa vindkraftverk inte bör tillåtas."

GOF:s synpunkter:

- Artskyddsförordningen gäller för hela Sverige, även Gotland. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har inte beaktat detta vilket även skiljer sig från ovan nämnda dom i Vänersborgs tingsrätt.
- Artskyddsförordningen har minst samma relevans att tillämpas för kungsörnar m.fl. hotade arter på Mästermyr, som i nämnda ärende i Halland.
- Det är en osäker rättsprövning om miljödomstolar tillämpar förordningen olika.
- Den gotländska kungsörnpopulationen är unik vilket motiverar hänsynstagande vid etablering av anläggning som riskerar att påverka dess bevarandestatus i negativ riktning.

2. JÄVFÖRHÅLLANDEN

Länsstyrelsen tillbakavisar att handläggningen skulle innebära jäv och menar att beslutet fattats självständigt av miljöprövningsdelegationen. Mark- och miljödomstolen har inte beskrivit hur den ser på förhållandet.

GOF:s synpunkter:

Mark- och miljödomstolen har i sin dom inte gjort några kommentarer avseende jäv eller kopplingarna mellan miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen, vilket GOF hävdar är en betydande brist som inte är acceptabel och som har haft påverkan på utgången av domen.

Miljöprövningsdelegationens beslut har handlagts av Lena Kulander som senare även handlagt och undertecknat Länsstyrelsens skrivelse i överklagningsprocessen tillsammans med sin sambo som är tjänsteman på Länsstyrelsen. En sådan beslutshandtering kan inte betraktas som korrekt och kan inte betraktas som ett självständigt beslut. Tvärtom är det uppenbart att miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen har mycket starka och ett oacceptabelt samband i detta ärende. Detta finns utförligare beskrivet i GOF:s yttrande till miljödomstolen (bilaga 3, sid 2–7).

3. BRISTANDE MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

I domen står (sid 8):

“Alternativredovisningen och de i miljökonsekvensbeskrivningen ingående fågelstudierna avviker inte från vad som är brukligt vid vindkraftsetableringar. När det gäller alternativredovisningen kan särskilt pekas på att både kommunalt och nationellt planeringsunderlag pekar ut platsen som lämplig för vindkraft. Detta har betydelse vid bedömningen och mildrar enligt domstolens mening kraven på alternativredovisningens omfattning.”

GOF:s synpunkter:

GOF har särskilt pekat på *bristerna* i fågelstudierna och inte på omfattningen (bilaga 3, sid 9–17). Det är oklart om domens lydelse avser kvalitet på studien eller själva omfattningen av den. Om det är studiens omfattning som avses kvarstår att det saknas en bedömning av kvalitén alternativt att domstolen godtagit kvalitén. Om kvalitén på fågelstudien bedömts som godtagbar är det anmärkningsvärt likväl om domstolen funnit att omfattning/kvalitet är “brukligt” och därigenom kan utgöra motiv för att godkänna studien. Det markant avvikande och bevisligen felaktiga datat som redovisas MKB:ens fågelstudie måste rimligen beaktas vid domstolsprövningen oberoende av vad som krävs i omfattning av sådana studier i detta eller andra liknande ärenden. GOF finner det mindre troligt att den dåliga kvalitén på studien och graden av felaktighet skulle kunna betraktas som brukligt.

Även när omfattningen på en studie bedöms och relateras till vad som är brukligt – måste det även göras en bedömning av innehållet i studien. Kvalitén på studier varierar och bedömningar måste göras från fall till fall där uppdagade brister och felaktigheter i innehållet beaktas.

Påverkan på fågelfaunan har bedömts utifrån felaktigt underlag (bilaga 3, sid 9–17). Detta har även en stor betydelse för kommande kontrollprogram. Både förstudier och kontrollprogram har som syfte att undersöka eventuella risker, förändringar och skador på fågellivet.

Angående alternativredovisningen är det enligt GOF:s mening inte godtagbart att domstolen mildrar kraven beroende på att området utpekats av kommunen för vindkraft. Mildringen av kraven i detta ärende är särskilt olämpligt mot bakgrund av de risker och

hot som framkommit i prövningen. Det kan även noteras att kommunens utpekande av området inte beaktat fågel- och fladdermusfaunan.

4. DOMEN SAKNAR NÖDVÄNDIGA VILLKOR

Driftsstopp, kontrollprogram mm

Mark- och miljödomstolen finner inga skäl för att förordna om särskilda villkor i samband med tillstånd för uppförande av verk. Domen avslår krav på driftstopp under särskilt känsliga perioder under året samt att kontrollprogram utvidgas.

Mark- och miljödomstolen skriver (sid 10):

“Förslag på villkor innebärande att vindkraftverk ska vara avstängda delar av året har framförts av GOF och Naturskyddsföreningen. Sådana villkor skulle enligt domstolens mening kraftigt inskränka det ekonomiska utbytet av verksamheten och verksamheten skulle eventuellt inte ens kunna komma till utförande om ett sådant villkor medges.”

GOF:s synpunkter:

Enligt miljöbalken 16 kap § 9 Tillstånd eller dispens och upphävande av tillstånd eller dispens får förenas med skyldighet att utföra eller bekosta 1. särskild undersökning av berört område, 2. särskilda åtgärder för att bevara berört område, och 3. särskilda åtgärder för att kompensera det intrång i allmänna intressen som verksamheten medför.

Trots de stora riskerna för fågellivet och Länsstyrelsens egen bedömning vilken domstolen godtar, att örnar kommer att skadas och dödas, har denna bestämmelse i miljöbalken om compensation inte tillämpats. Länsstyrelsens beslut innefattar en uppskjuten fråga (sid 2 i Länsstyrelsens beslut Dnr 551-4006-09) som beskriver att bolaget ska utreda vilka åtgärder som behövs för att motverka och kompensera av verksamheten orsakad fågeldöd. Utredningen ska riktas till lämpliga platser för att isolera elnätet samt möjligheter att minska attraktionen för fågel att vistas i området. GOF har till miljödomstolen påtalat felet i detta (bilaga 3, sid 4–5 samt bilaga 4, sid 7–8) eftersom det inte är en compensation att åtgärda något som ändå ska göras. Dessutom är det högst tveksamt om en myndighet kan föreslå att aktivt förstöra ett attraktivt habitat för fågel i syfte att möjliggöra etablering av en verksamhet. En sådan åtgärd skulle om den genomförs möjligen kunna minska antalet av verksamheten dödade fågelindivider – men samtidigt medföra en större negativ påverkan genom att miljön tas bort. Dessutom har åtgärden ingen eller liten betydelse för de förbisträckande fåglarna. Påverkan som vindkraften har på fågellivet består bara delvis av dödsfall genom kollisioner, annan påverkan är barriäreffekter och habitatförluster.

Att ställa villkor i tillståndet för en verksamhet i ett riskområde, i syfte att minimera skador på naturmiljön som verksamheten orsakar, kan inte avgöras utifrån verksamhetens eventuella ekonomiska situation. Avgörandet att tillämpa miljöbalkens 16:9 får inte göras utifrån verksamhetsutövarens ekonomiska intresse utan ska göras utifrån behov för att följa miljöbalkens intentioner om hushållning med resurser och det allmännas intresse för bevarandet av natur. Det kan heller inte vara ett motiv att inte kräva kompensationsåtgärder i avsaknad på förslag.

Skyddsavstånd

Mark- och miljödomstolen i Nacka tingsrätt har inte bedömt att skyddsavstånd till särskilt känsliga och hotade arter ska tillämpas, och skriver (sid 11):

“Domstolen konstaterar avseende de övriga yrkanden om skyddsavstånd, placering m.m. som framförts av Naturskyddsföreningen och GOF i princip skulle omöjliggöra en etablering. Yrkandena ska således på ovan anförda skäl avslås.”

GOF:s synpunkter:

Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) rekommenderar skyddsavstånd på 3 km till boplats för kungsörn och havsörn och i visa fall behöver avståndet vara längre

(<http://www.sofnet.org/sveriges-ornitologiska-forening/fagelskydd/projekt/vindkraft/sofs-vindkraftspolicy/>)

RSPB (Royal Society for Protection of Birds) rekommenderar skydds zoner på 2,5–6 km från boplatser för kungsörn.

I domslut i Mål M 42-10 (bilaga 5, sid 2) har mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt beslutat om skyddsavstånd på 2 km från kungsörnsbon. Domen har vunnit laga kraft.

I domslut i Mål M 145-10 (bilaga 6, sid 2) har mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt beslutat om skyddsavstånd på 2 km från boplatser för kungsörn och fjällvråk. Naturvårdsverket skriver följande i yttrande (NV-05830-11, NV-05805-11, NV-05803-11) till mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt angående samma ärende:

"I en syntesrapport som snart kommer att ges ut inom forskningsprogrammet Vindval (Vindkraftens påverkan på fladdermöss och fåglar - Syntesrapport, Jens Rydell, Henri Engström, Jan Pettersson & Martin Green) ger forskarna förslag på buffertzoner för de fåglar som de anser vara känsligast när det gäller påverkan från vindkraft. För kungsörn anges för fågelns boplatser en buffertzon på 2–3 km inom vilken vindkraftsutbyggnad bör undvikas för att minimera negativ påverkan på fåglar. Forskarna baserar sina förslag på senaste forskningen i ämnet. Naturvårdsverket bedömer bl.a. mot bakgrund av ovanstående att det av mark- och miljödomstolen meddelade prövotidsvillkoret (2.2) om ett två (2) kilometers skyddsavstånd till befintliga kungsörnsbon är väl grundade."

I dom M 3243-10 (bilaga 1, sid 12) står i domslutet:

"En frågeställning som inrymmer en prislapp per örn leder dock lätt fel. Det gäller ju att välja en lämplig lokalisering och det ska s.a.s. inte gå att köpa sig fri genom att hänvisa till stora ekonomiska bortfall. Vidare gäller att ett nej endast innebär att en viss vindkraftsetablering vägras. Det är fortfarande möjligt med vindkraftsetableringar på andra, kanske närliggande platser. I detta fall kan inte tas hänsyn till om den aktuella exploitören disponerar över dessa platser eller inte. Vidare måste hänsyn tas till bestämmelserna i artskyddsförordningen (2007:845)."

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt hänvisar till och godtar Länsstyrelsens på Gotland bedömning angående påverkan på fågelfaunan. Länsstyrelsen grundar sin bedömning på två källor:

- a) en powerpoint-presentation av en av författarna till syntesrapporten som Naturvårdsverket referar till i ovannämnda ärende,
- b) en artikel (Kungl. Skogs- och Lantbruksakademins TIDSKRIFT nr 3 2010:22-27) vars författare motsäger sig Länsstyrelsens tolkning av sin egen text och därför har bilagt en inlägga till mark- och miljödomstolen (bilaga 3, bl.a. sid 19).

Mot bakgrund av vad Naturvårdsverket beskriver liksom vad modern forskning visar är det besynnerligt att mark- och miljödomstolen gör en annan bedömning liksom att den godtar Länsstyrelsens underlag för bedömningen.

Mot bakgrund av nämnda domslut liksom örnförekomsten på Gotland (och Mästermyr) är det anmärkningsvärt att mark- och miljödomstolen gjort en annan bedömning angående Mästermyr. Den gotländska kungsörnspopulationen är unik, både ur nationell och internationell synvinkel. Kungsörnsens utbredning är i huvudsak Norrland och endast enstaka utspridda par i Svealand och Götaland. Gotland utgör en alldeles särskild plats med stor förekomst. Mästermyr utgör en viktig lokal för örn och fungerar som häckningsområde liksom födosöksområde (inklusive passerande örnar).

Som illustration på problematiken kan norska ön Smöla nämnas. Där anlas en vindkraftspark trots att det fanns 65 par havsörn. Under de första åren rapporterades inga vindkraftsdödade örnar, men efter att noggranna studier inleddes har det årligen påträffats åtskilliga dödade havsörnar. Numera används exemplet för att beskriva en mycket olämplig etablering av vindkraft, begreppet "skräckexempel" är väl använt för

detta fall. På ön Gotland finns 80 par örn och trots att inga studier genomförts har 15 örnar påträffats vindkraftsdödade. Detta bör rimligen vägas in vid bedömning av risker och möjligheter att uppföra vindkraftparker på Gotland, vilket inte gjorts i rubricerat ärende. Det finns en rad andra studier från olika områden som också bör vägas in vid riskbedömningar. Men Länsstyrelsen/miljöprövningsdelegationen har inte gjort några kopplingar till sådant vilket är en stor brist som påverkat bedömningen och detta har mark- och miljödomstolen godtagit.

Kompensationsåtgärder

Mot bakgrund av de risker som tillstånd för verksamheten medför, vilket även miljöprövningsdelegationen medger, är det anmärkningsvärt att inte miljöbalkens bestämmelse om kompensationsåtgärder tillämpats. Att hänvisa till ekonomiska förluster för Vattenfall AB vid sådana åtgärder kan inte vara motiverat. Likt slutsatsen i dom M 3243-10 (bilaga 1) kan inte ekonomiska bortfall användas som argument för att inte välja en lämplig lokalisering.

5. FELAKTIG BEDÖMNING AV PÅVERKAN

Mark- och miljödomstolen bedömer att området inte utmärker sig som en unik plats för kungs- och havsörn eller andra arter varför intresset därför inte är av sådan tyngd att etablering av tio vindkraftverk inte kan tillåtas. Domstolen skriver att de noterat att det finns kungs- och havsörn över hela ön (sid 10).

GOF:s synpunkter:

Gotlands kungsnspopulation är unik varför domstolens beskrivning är missvisande. Det gotländska beståndet utgör 10 % av hela svenska populationen och är geografiskt frångått det huvudsakliga utbredningsområdet i Norrland. Gotländska beståndet utgör ca 85 % av hela Götalands bestånd och ca 50 % av Götalands och Svealands bestånd tillsammans. Tätheten av kungsn på Gotland är en av världens högsta. 10 % av Sveriges kungsn finns alltså på Gotland som utgör endast drygt 0,5 % av Sveriges totala yta. Domstolens slutsats borde därför istället ha varit att Gotland är unik. Att det finns häckande örnar över stora delar av Gotland utgör i sig inget godtagbart motiv för att bevilja etablering i ett örnområde, hänsyn ska tas i varje fall och den sammantagna påverkan av att flera områden tas i anspråk ska vägas in. Likväl har det inte presenterats någon analys som visar att den gotländska örnpopulationen inte skulle påverkas negativt, trots att detta har efterfrågats av GOF som svar på påståendet från Länsstyrelsen.

Mark- och miljödomstolen skriver att den bedömt att området inte är unikt för någon art. Men det antal av exempelvis *vitkindad gås* som uppehåller sig på Mästermyr är av internationell betydelse och sådana antal kan enbart återfinnas tillfälligt på få andra platser i Sverige. Enligt exempelvis Artportalen har det skett vid ett tiotal lokaler i Sverige och enda lokalen för Gotland. Det största antalet *trana* som någonsin observerats på Gotland härrör från just Mästermyr. En av de största ansamlingarna av brushane på Gotland har varit på Mästermyr. Mot bakgrund av dessa exempel bestrider GOF domstolens beskrivning om att området inte är "unikt" och därigenom inte skulle åtnjuta intresse av sådan tyngd att tillstånd för tio verk inte ska beviljas. Om fågelförekomsten på Mästermyr inte skulle åtnjuta sådant skyddsvärde är frågan om vilka andra områden som gör det.

Mark- och miljödomstolen har inte bedömt påverkan på andra arter än örnar. T.ex. har den globalt rödlistade *röd glada* utelämnats, vilken häckar med flera par i närområdet liksom födosöker frekvent i området. Andra arter, som t.ex. *gäss*, *svanar* och *vadare*, har inte heller beaktats – trots betydande och unika antal som finns på Mästermyr. I bilaga 7 finns exempel på fotografier från området.

Domstolen har godtagit Länsstyrelsens bedömning om att fladdermöss inte kommer att påverkas i sådan grad att någon hänsyn ska tas. Detta är anmärkningsvärt eftersom redovisningen av fladdermusstudien inte har redovisats utan bolaget endast gjort en egen kortfattad tolkning. För utförligare beskrivning om fladdermusfaunan och de felaktiga uppgifterna i ärendeprocessen hänvisas till bilaga 4 (sid 18–20). Därtill har professor emeritus Ingemar Ahlén i särskild skrivelse (bilaga 3, sid 19) motsagt Länsstyrelsens bedömning och tolkning av hans inventering liksom hans artikel som Länsstyrelsen grundar sin bedömning på.

6. AVSAKNAD AV HÄNSYN TILL ANDRA MÅL OCH BESTÄMMELSER

Riksdagsbeslut om kungsörn och åtgärdsprogram

Riksdagen har genom antagandet av propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik beslutat att miniminivån för kungsörn ska vara 600 häckande par (prop. 2000/01:57). Målet anger inget tak utan vilken nivå kungsörnen inte får understiga. Idag finns endast ca 500 par varav drygt 400 genomför häckning årligen (och av dessa genomför endast 40 % lyckad häckning). Det är därmed långt kvar till målet. Ett led i arbetet att uppnå riksdagens mål och säkra kungsörnens långsiktiga bevarande är regeringsuppdraget som Naturvårdsverket fick för att fastställa åtgärdsprogram för arten. Åtgärdsprogrammet anger att inga regionala kungsörnsbestånd ska uppvisa nedåtgående trend på kort sikt och på lång sikt ska bestånden öka.

Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för kungsörn

(<http://naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6430-3.pdf>) och

åtgärdsprogram för havsörn

(<http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5938-5.pdf>),

beskriver hur hänsyn till arterna bör tas vid vindkraftsetablering, för att deras bevarandestatus inte ska påverkas i negativ riktning.

Sverige är anslutet till EUROBATS under Bonnkonventionen

(<http://www.eurobats.org/index.htm>) med vilken det följer skyldighet att genomföra undersökningar och värdera riskbedömningarna.

GOF:s synpunkter:

Mark- och miljödomstolens dom har inte beaktat riksdagens beslut (prop. 2000/01:57) vilket motverkar och försvårar arbetet att uppnå riksdagsmålet. Domstolen har inte heller beaktat åtgärdsprogrammet för kungsörn och ditto för havsörn, vilket försämrar möjligheterna att uppnå regionala och nationella mål liksom att långsiktigt bevara arterna.

Domen följer inte heller skyldigheterna enligt EUROBATS (Bonnkonventionen)

avseende fladdermus, där det som minimum borde ha givits villkor om avstängning under särskilt känsliga perioder.

Direktiv och konventioner

Kungsörn och havsörn är listad i bilaga II (strängt skyddade) i *Bernkonventionen* vilket innebär att ingående länder ska vidta särskilt skydd för bevarande av arten och dess habitat. Exempelvis ska länderna ta hänsyn vid planering och exploatering.

Kungsörn och havsörn är även upptagen i *Bonnkonventionen* och i *Riokonventionen*.

I Fågeldirektivet (2009/147/EG) är kungsörn listad på Bilaga 1 där särskilda åtgärder för bevarande av artens livsmiljö ska vidtas för att säkerställa deras överlevnad och fortplantning. Enligt artikel 4 och Bilaga 1 åläggs medlemsländerna att utse särskilda skyddsområden för kungsörn.

GOF:s synpunkter:

Mark- och miljödomstolen har inte beaktat nämnda konventioner och direktiv. Stora områden på Gotland uppfyller väl förutsättningarna för att fungera som skyddsområden

för kungsörn. Domstolen godtar Länsstyrelsens motivering om att eftersom det finns örnar över hela ön kan verksamheten tillåtas i ett enskilt område trots risker och skador. GOF hävdar att en sådan motivering inte är acceptabel.

På uppdrag av styrelsen för
Gotlands Ornitologiska Förening
Visby 10 oktober 2011

Måns Hjernquist
Ordförande

Gotlands Ornitologiska Förening
c/o Måns Hjernquist
Sproge Snoder 806
623 44 Klintehamn
Tele: 0498-24 42 63
Mobil: 0702-25 32 91
E-post: gof@blacku.se

Bilagor

Bilaga 1: Mark- och miljödomstolen M 3243-10.

Bilaga 2: Mark- och miljööverdomstolen M 6010-11

Bilaga 3: GOF yttrande

Bilaga 4: GOF överklagande

Bilaga 5: Mark- och miljödomstolen M 42-10

Bilaga 6: Mark- och miljödomstolen M 145-10

Bilaga 7: GOF foton från Mästermyr